

Nachtzwaluwmonitorteam!

Het begint met een bijeenkomst aan de Kleverlaan! Goede sprekers en onder hen Wim de Groot. Wim is van de Nachtzwaluwen. Een vogel, die nauwelijks te zien is en alleen maar te horen. Misschien juist daardoor is Wim gepassioneerd geraakt? Wim pakt het groots aan, zo blijkt, en wil de hele Randstad, althans de kuststrook, tot en met de Waddeneilanden monitoren op de aanwezigheid van die goed gecamoufleerde vogel.

Mijn 'vogelmaat' Leo haast zich al tijdens de vergadering om bij mij duidelijk te krijgen of het niet leuk is om samen een team te gaan vormen. Een nachtzwaluwmonitorteam. Tuurlijk!! We kennen het gebied of beter de gebieden! Leo van IJmuiden en ik van Haarlem/Santpoort. We kennen elkaar van twee vogelcursussen. Waarom niet?

We zijn er klaar voor: we hebben fietsen, we hebben kaarten, we hebben goede info van Wim, we hebben verlichting, we hebben het geluiden van de nachtzwaluw in MP3 formaat op onze telefoons. We zijn er meer dan klaar voor.

We spreken af bij de ingang Bleek en berg. Dat is Kennemerduinen. Tijdens het wachten bij de ingang komen er twee mannen op fietsen de helling op. Het blijken Peter en Hans Peter te zijn. Een ander team, dat de gevaren van de nacht gaat trotseren. Bij navraag blijkt ons monitorgebied bijna te overlappen met dat van hen. Overleg, overleg?!!

Uiteindelijk gaan we om precies 22.30 uur, alle vier 'en route'. Het is nog redelijk licht. De teams splitsen na 800 meter. Peter en Hans Peter slaan links af richting het verstervende licht van de zon. Wij gaan al fietsend rechtsaf een voetpad op.

Bij de eerste stop wachten we even en halen we onze 'geheime wapens' tevoorschijn: Leo stuurt, via zijn iPhone, het door Wim toegestuurde MP3 geluid via bluetooth naar een kleine monitorspeaker onder de meegebrachte camera. En aan deze camera hangt tevens een richtingsgevoelige microfoon, bedoeld om het geknor van de nachtzwaluw te kunnen lokaliseren en het geluid te kunnen vastleggen. Het wordt langzaamaan donker. Het voelt best wel een beetje spannend. Niets of niemand mag de duinen meer in. Zelfs de laatste werkluier verlaten met auto en aanhangers het terrein alsof er elk moment in de Kennemerduinen een nucleair explosief tot ontploffing kan worden gebracht.

Wij gaan juist het duingebied in, naar ons volgende coördinaat. Het wordt verder donker. De laatste zonnestralen strijden met het opkomende licht van de maan. De volle maan, geholpen door de afwezigheid van zelfs maar het kleinste wolkje, wint uiteindelijk. We zijn nu alleen en op ons zelf aangewezen.

Klokkengeluid doorbreekt de stilte. Oorverdovend klinkt het door de stille duinen, direct gevolgd door het knorgeluid van de 'nocturne' vogel. Volgens Leo weten door het klokkenluiden de andere teams dat wij het zijn en niet een echte Nachtzwaluw. Luisteren ... luisteren. Leo laat nogmaals de MP3 afspelen. Weer schrik ik. Weer die (piep) klokken. Weer luisteren en dat bij elk van de twintig luisterlocaties. Een kudde Konikpaarden verspert plotseling onze weg. Gehinnik, gebries is ons deel. Waarschijnlijk houden Koniks ook niet van klokkengeluid, schiet er door mijn

hoofd. Bij de laatste luisterlocatie, het is dan 01.00 uur komen twee donkere mannen zwijgend onze kant. Boswachters die onze ontheffing willen zien? Zwervers die een slaapplek zoeken? Criminelen die net hun buit hebben begraven? Nee, het is het derde team dat Wim heeft gestrikt. Het team blijkt net zo succesvol als wij. Nul waarnemingen!!

We verlaten het duin via de ingang Duin en Kruidberg en laten de donkere duinen met zijn oorverdovende kikkerpopulaties en drie Sprinkhaanzangers achter ons. Ik droom die nacht van klokken-luidende kikkers, terwijl ik ronddool in onbekende duinen. Waar ben ik? In de Midden Herenduinen? Duin en Kruidberg of de Kennerduinen? Als ik 's-ochtends wakker word, weet ik het: Volgend jaar weer de duinen in.

■ *Ton Lansdaal*

TREKTELLEN Foto: Ton Lansdaal